

Frågor och svar

Webbinarium: Förslag till
riksintresseanspråk, 23 oktober 2025

Datum

2025-11-07

Diariern vindkraft

2025-208827

Diariern depåer

2025-208502

Innehåll

1	Landbaserad vindkraft	4
1.1	Kriterier	4
1.2	Metod	4
1.3	Buffertzoner	7
1.4	Andra intressen.....	9
2	Havsbaserad vindkraft	12
2.1	Gemensamt svar angående nya havsplaner.....	12
3	Depåer och energihamnar	15
4	Om samrådet	16
5	Vidare arbete	17

1 Landbaserad vindkraft

1.1 Kriterier

Fråga: Hur har man kommit fram till kriteriet max 5 km avstånd till väg- och elnätsanslutning?

Svar: *Det gjordes en analys av befintliga vindkraftsparker och dess avstånd till liten landsväg eller större samt stam- eller regionnät. Det visade sig att en betydande majoritet låg inom 5 km från dessa. Detta kriterium gör att områdena inte hamnar på allt för avlägsna platser där kostnaden för att bygga ut denna infrastruktur blir för kostsam.*

Fråga: Hur har ni bestämt vindhastighetsgränsen?

Svar: *Det fanns en ungefärlig bild av vad som var en god vindhastighet utifrån samtal med branschen. Den exakta vindhastigheten itererades fram för att hitta rätt målyta.*

Fråga: Finns det en poäng att inkludera befintliga stora vindkraftsparker även om de ej uppfyller kriterier - detta eftersom infrastrukturen finns och de kommer bytas ut någon gång och på så sätt bidra mycket till elförsörjningen?

Svar: *Om man skulle vilja inkludera fler befintliga vindkraftsparker måste vi sätta upp ett kriterium som fångar in sådana områdens kvaliteter. Vi tar gärna emot synpunkter på våra kriterier.*

Fråga: Kan det vara gångbart med ett lägre krav på sammanhängande yta för att få fram fler områden för vindkraft på land i elområde 4?

Svar: *Det kan vara en möjlig lösning.*

Fråga: Varför buffring 5 km till större vägar. Behövs mer buffer än fallhöjden*1,5? Eftersom vägar redan är en störd miljö så är intressekonflikten mindre med vindkraft där.

Svar: *Kriteriet avser att riksintresseområdet befinner sig inom 5 km från vägar.*

1.2 Metod

Fråga: Har du planerat back up kraftverk för vindkraft? Tyskland vill bygga 70 gaskraftverk som reserv.

Svar: *Nej. En ökad andelen variabel förnybar elproduktion kommer att ställa ökade krav på att energisystemet blir mer flexibelt för att hantera situationer när dessa teknologier inte producerar tillräcklig mängd el. Utmaningen har flera potentiella lösningar så som lagringstekniker, efterfrågeflexibilitet, smarta elnät, gasturbiner, ökad handel, m.m. Vad som till slut kommer att bli den mest kostnadseffektiva lösningen beror på många faktorer som är svåra att förutse idag.*

Fråga: Hur ser ni på risken att utpekande av riksintressen innebär, att det byggs ut ett elsystem med vindkraft som blir obsolet när kärnkraft byggts. Med den permanenta

skada som det innebär.

Svar: *Våra scenarier pekar på flera olika möjliga framtider där den gemensamma nämnaren är en kraftigt ökad efterfrågan på el och där båda kraftslagen får ta plats.*

Fråga: Hur har Energimyndigheten tagit hänsyn till de kumulativa effekterna när man föreslår omkring 650 nya riksintresseområden för vindkraft, varav nästan 50 i Gävleborg? Följd fråga - Om kumulativa effekter först ska hanteras i ett senare skede, hur säkerställer ni då att kumulativa effekter faktiskt blir en del av beslutsunderlaget? Risken finns att kumulativa effekter glöms bort och att beslut om godkännande av nya riksintresseanspråk tas fastän kumulativa effekter inte har varit en del av underlaget.

Svar: *Riksintresseanspråken pekar ut ytor som har goda egenskaper för vindkraft, det är inte en plan för byggnation utan ska vara vägledande för kommunens fysiska planering. En miljöbedömning behöver inte göras vid framtagning av riksintresseanspråk och därmed inte heller en bedömning av kumulativa effekter, utan de bedöms först i en miljöbedömning enligt Naturvårdsverkets vägledning. Se [Kumulativa effekter inom specifik miljöbedömning](#). Kom gärna med förslag på hur kumulativa effekter skulle kunna tas i beaktan i ett tidigare skede.*

Fråga: I flera fall har kommuner i sina översiktsplaner bedömt att vindkraft inte är lämplig, men områdena har ändå pekats ut som riksintressen för vindbruk. Ett exempel är Sundsvalls kommun som menar att vindkraft är olämplig i söder om Ljungan samtidigt som Nordanstig pekat ut den nordvästliga delen av kommunen som inte optimal för vindkraft då den ligger i en av länets viktigaste skogliga värdestrakter. Samtidigt noteras stora utpekade områden av Energimyndigheten som lämpliga riksintressen för vindkraft just i dessa områden. Hur väger Energimyndigheten in kommunernas planeringsinriktningar när dessa står i direkt konflikt med ett förslaget riksintresse?

Svar: *Riksintressemyndigheter pekar ut områden efter deras perspektiv på var det finns goda förutsättningar för exploatering eller bevarande. Sedan ska områdena användas som planeringsunderlag i kommunernas översiktsplanering och där visar kommunerna hur de avser att tillgodose områdena. Nu i samrådsskedet tar vi dock gärna emot underlag som visar varför vissa områden kan vara olämpliga. Länsstyrelsen Västernorrland samlar in kommunernas synpunkter för sitt län och skickar det sammanställt till oss.*

Fråga: Vilka underlag har ni använt för att komma fram till förslag på områden?

Svar: *De kartunderlag som använts finns listade i vårt metod-pm som är en del av samrådsunderlaget.*

Fråga: Är det riktigt uppfattat att Energimyndigheten har utpekat RI-områden för en större produktion än beräknat scenario för att ta höjd för områden som faller bort i prövningsprocess och veto-beslut?

Svar: *De utpekade riksintresseanspråken är beräknade att uppfylla 177 TWh utan överplanering. Det finns dock befintliga vindkraftparker som står utanför riksintresseanspråken och inte räknats in dessa 177 TWh vilket kan tolkas som att det ändå finns en viss överplanering. Det är möjligt att delar av områden försvinner eller tillkommer efter samrådet om det kommer in synpunkter som tydligt motiverar det eller om analysen justeras.*

Fråga: Hur har själva arbetssättet som beskrivs i "Metod och resultat – Riksintresseanspråk för land- och havsbaserad vindkraft" arbetats fram?

Svar: *Metoden för landbaserad vindkraft liknar den som användes vid utpekandet*

2013. Metoden för den havsbaserade vindkraften är en multikriterieanalys med viktning. Båda metoderna har arbetats fram tillsammans med en GIS-konsult.

Fråga: Varför har ni valt scenariot "Internationell Tillväxt" och inte någon av de tre andra scenarion som Energimyndigheten tagit fram (Lokal miljöhänsyn, Globalt miljöperspektiv, Regional försörjning) ?

Svar: *Två av scenarierna bygger ut elproduktionen så att de uppfyller Sveriges mål om att möta ett elbehov om 300 TWh vid 2045 vilket är regeringens planeringsmål. Av dessa två har vi valt att basera riksintresseutpekandet på scenariot Internationell tillväxt vilket är det scenariot som bygger ut mest vindkraft. Att välja scenariot med mest vindkraft ger viss marginal för att alla områden inte kommer att bli bebyggda samtidigt som det visar på markbehovet i en potentiell framtid.*

Fråga: 647 nya områden pekas ut som riksintresseanspråk på land. I förarbetena till denna paragraf i miljöbalken talas om att det här är bland annat fråga om att slå vakt om sådana lägesbundna naturresurser som är *mindre vanligt* förekommande. Finns det risk att så många utpekanden "devalverar" själva syftet med riksintressen? Har ni gjort några sådana överväganden?

Svar: *Detta har övervägts men mängden utpekande kan ändå motiveras av att ytan behövs för att bygga ut vindkraften enligt scenariot Internationell tillväxt. Scenariot möjliggör regeringens planeringsmål om att möta ett elbehov på minst 300 TWh år 2045.*

Fråga: Varför behålls befintliga riksintresseområden där utbyggnad pågår men inga tillståndsprocesser pågår?

Svar: *Befintliga riksintresseområden behålls om statusen för projektet är "beviljat, handläggs eller överklagat" enligt Vindbrukskollen. Om status övergår till "uppfört" så kommer inte området med. Vi har bitt länsstyrelserna att bekräfta pågående projekteringar i utskicket för samrådet.*

Fråga: Kan man se om äldre RI som finns med även skulle pekats ut med nya kriterier?

Svar: *Du kan se om det finns överlapp genom att lägga kartsikten på varandra i ett GIS-program eller i Vindbrukskollen.*

Fråga: I era scenarier, har ni räknat efter hur stor del intermittent kraft som elsystemet kan hantera utan att bli instabilt?

Svar: *I samtliga scenarier ökar andelen variabel förnybar elproduktion från vindkraft och solkraft. Det kommer att ställa ökade krav på att energisystemet blir mer flexibelt för att hantera situationer när dessa teknologier inte producerar tillräcklig mängd el. Utmaningen har flera potentiella lösningar så som lagringstekniker, efterfrågeflexibilitet, smarta elnät, gasturbiner, ökad handel, m.m. Vad som till slut kommer att bli den mest kostnadseffektiva lösningen beror på många faktorer som är svåra att förutse idag.*

Fråga: Nya kluster av vindkraftparker på avstånd större än de nu angivna i kriterierna skulle definitivt kunna motivera en elnätsutbyggnad. Varför väljs därför dessa områden bort? Det tenderar ju att frysa dagens situation.

Svar: *Vi har gjort vissa avvägningar eftersom vi vill öka träffsäkerheten i att områdena ska bli byggda. Vi tar gärna emot synpunkter på detta.*

Fråga: Är det många av de gamla riksintressena för vindkraft som är desamma? (såg bara de gamla som var aktiva i projektering)

Svar: *Det finns en viss överlappning, men vi har inte gjort en analys över hur stor överlappningen är. Om det finns överlapp så kommer det nya riksintresset att ersätta det gamla om det inte är så att det finns projektering i det gamla riksintresset. Då kommer de se ut att ligga dubbelt i kartan.*

Fråga: Fråga: På s. 3 i *Metod och resultat - Riksintresseanspråk för land- och havsbaserad vindkraft* anges att "Analysen har för förslagen till riksintresseanspråk för landbaserad vindkraft utgått från en utbyggnad motsvarande 177 TWh elproduktion från landbaserad vindkraft år 2045 enligt Energimyndighetens långsiktiga scenario Internationell tillväxt, ER 2025:13". I rapporten ER 2025:13 anges dock på s. 26 att den stora realiserbara potentialen för landbaserad vindkraft är 200 TWh. Varför har analysen avseende riksintressen då utgått från 177 TWh?

Svar: *I översikten på s.26 anges siffror för 2050. Vi valde att använda året 2045 vilket är då Sverige har ett planeringsmål om att möta behovet av 300 TWh.*

Fråga: Varför ta bort befintliga vindkraftparker? Nästa generation vindkraftparker efter repowering borde väl vara av intresse?

Svar: *De befintliga vindkraftparker som uppfyller kriterierna omfattas av riksintresseanspråken. Vi har övervägt att på ett bredare plan inkludera generationsväxling i riksintressena och tar gärna emot synpunkter på hur sådana kriterier skulle kunna formuleras.*

Fråga: Kan ni förtydliga svagheten med att mycket hamnar i elområde 2?

Svar: *I elområde 2 finns det färre motstående intressen gentemot vindkraft. Det finns också färre människor som bor där jämfört med södra Sverige. Där det bor mycket människor finns det behov av mer el, men det finns samtidigt mindre yta att bygga vindkraft på. När mycket av ytan i stället hittas i elområde 2 betyder det att för att det ska ha någon nytta så måste det finnas god överföringskapacitet vilket också tar mark i anspråk genom förstärkning av elnät.*

Fråga: Hur anser ni att spridningen i antalet identifierade ytor korrelerar med de olika länens elbehov?

Svar: *Korrelationen är låg vilket beror på att hänsyn inte tagits till länens elbehov.*

Fråga: Hur har ni samordnat med Försvarmakten och Havs- och Vattenmyndigheten?

Svar: *Försvarmakten och Havs- och Vattenmyndigheten är remissinstanser i samrådet.*

1.3 Buffertzoner

Fråga: Hur har ni resonerat när det gäller avstånd om 5 km till vägar samt stam- och regionnät? Det är väl främst en ekonomisk fråga för vindkraftsföretag.

Svar: *Vi har inte velat att områden ska falla bort på grund av för höga kostnader att bygga ut denna infrastruktur. Men om kriteriet stjälpur mer än hjälper så tar vi gärna emot synpunkter på det.*

Fråga: Kommer ni att se över avståndet till fastigheter gränsande till vindkraftsindustrier? Vinkraften påverkar de boende negativt hälsomässigt och fastighetsvärdena sjunker.

Svar: *Vi ser över de synpunkter som kommer in under samrådet. Vid varje enskild miljötillståndsprövning av vindkraft hanteras eventuella negativa effekter.*

Fråga: Hur kommer ni fram till att bullernivå på 40 dB kan uppfyllas på 800 m från Vinkraftverk.

Svar: Naturvårdsverkets rapport [Ljud från stora vindkraftverk](#) säger att "En mellanstor vindkraftpark med ca 2-5 verk innebär 40 dBA på cirka 600-800 meter. ".

Fråga: Varför jobbar ni med 800 meter när Naturvårdsverket i rapport 2025 säger att drygt 1000m gäller i "parker" med fler än 5st större vindkraftverk?

Svar: Vi vill inte utesluta att det ska kunna byggas parker med färre vindkraftverk än så.

Fråga: Naturvårdsverket skriver att stora vindkraftverk på mer än 5 verk bildar en ljudbild på 40 dba på omkring 1000 meters avstånd. Varför är det inte schablonen som ni använder?

Svar: Vi vill inte utesluta möjligheten att det ska kunna projekteras för vindkraftsparker med färre antal vindkraftverk än så.

Fråga: Ni har valt att inte ändra skyddsavstånd till tex bostäder jämfört med tidigare (?) och det uppgår till 800m. Detta trots att verk som byggs idag har helt annan storlek jämfört med tex för 10 år sedan. Om skyddsavståndet skulle höjas till tex 1.5km eller till och med 3km, hur mycket areal skulle då kvarstå? Ni borde ha gjort en känslighetsanalys och testat olika parametrar och därmed ha en "tummen-pekfingret" uppfattning av den siffran. Min fråga censureras?

Svar: Buffertavståndet på 800 meter ska inte ses som ett skyddsavstånd i strikt mening utan är ett schablonmässigt avstånd för att kunna utföra analysen. Varje skyddsavstånd måste i praktiken utföras i prövning om en projektör väl söker tillstånd. De utpekade områdena i framför allt södra Sverige minskar påtagligt när buffertavståndet ökar.

Fråga: Kan ni vidare förklara hur ni tagit lokalbefolkningspåverka vid lagda förslag på RI områden?

Svar: Riksintresseanspråken visar vart det finns goda förutsättningar för vindkraft. Lokalbefolkningspåverkan beaktas i en tillståndsprövning om ett projekt vill etablera vindkraft oavsett om det är i ett område med riksintresseanspråk eller ej. Vi har lagt ett buffertavstånd på bostäder om 800 meter. Detta avstånd är inget skyddsavstånd utan avståndet kan bli både kortare och längre vid en faktisk tillståndsprövning.

Fråga: Har EM något skadeståndsansvar för fastighetsägare som drabbas totalt med obrukbar mark och verksamhet?

Svar: Nej. Utpekandet av riksintresseanspråk innebär dock inte per automatik att marken blir obrukbar.

Fråga: Det är stora ytor som är utpekade och det anges att påtaglig skada utgörs av byggnationer som fysiskt hindrar utbyggnaden av vindkraft. Innebär det att ni vill ha alla bygglovsansökningar som kommer in i dessa områden på remiss?

Svar: Kommunen visar hur de tillgodoser riksintresseanspråken i sin översiktsplanering. När kommunerna avsätter utrymme för ett riksintresseanspråk i sin översiktsplanering kan bygglov i närområdet försvåra användningen av riksintresseanspråket. Bygglovsprocessen hanteras av kommunen, inte av Energimyndigheten.

Fråga: Har man när riksplanen för vindkraft togs fram beaktat de ekonomiska konsekvenserna för ägare av fastigheter som hamnar inom utpekade områden? Blotta risken för framtida vindkraftanläggningar inom ett utpekade område kan orsaka

betydande minskningar av fastighetsvärden. Att döma av utpekade arealer kan det handla om negativa effekter uppgående tillmångmiljardbelopp. Många kommuner har i sina översiktsplaner sedan länge utpekat områden lämpliga för vindkraft och vill inte ha mer vindkraft därutöver. Kan kommuner bevilja bygglov framöver inom utpekade områden lämpliga för vindkraft? Vad händer om en kommun säger nej till ett riksintresse för vindkraft inom kommunen?

Svar: *Det är kommunens uppfattning om riksintressena som framgår av översiktsplanen. Eftersom riksintressena är nationella intressen är det dock viktigt att det blir tydligt om kommunen och staten i form av länsstyrelsen har olika uppfattningar. Om länsstyrelsen har en annan uppfattning än kommunen så framgår det av granskningsyttrandet över översiktsplanen. Möjligheten att ge bygglov kan då påverkas av ett riksintresse. Läs mer hos Boverket: [Riksintressen - Boverket](#).*

Energimyndigheten har inte tagit hänsyn till eventuellt minskade fastighetsvärden. Utredningen Värde av vinden beaktade denna fråga och la fram förslag på kompensationsåtgärder för närboende. Förslagen har inte realiserats.

1.4 Andra intressen

Fråga: I 2.4 sektorsbeskrivningen anges att "Det är därmed också avgörande i identifieringen av riksintresseanspråken att det finns en risk för konflikt med annan markanvändning för att det ska finnas ett behov av ett utpekande". Kan ni utveckla vad som menas med det och hur det påverkat förslaget till utpekade riksintressen?

Svar: *Om vindkraft inte hade haft några motstående intressen så hade det inte behövts avsättas områden med riksintresseanspråk som ska skyddas mot åtgärder som innebär påtaglig skada. Vissa markanvändningar som är svåra att förena med vindkraft har vi helt valt att utesluta från riksintresseutpekandena, detta för att göra områdena mer realistiska att bli utbyggda. Andra markanvändningar har vi valt att behålla för att kunna utreda möjligheten till samexistens eller för att låta avvägning ske i prövning.*

Fråga: Vad är motivet bakom att exkludera vissa riksintressen, men inte andra. t.ex. friluftsliv men inte naturvård och rennäring

Svar: *I dagsläget finns en låg andel vindkraftverk etablerade inom områden för riksintresse friluftsliv. För att göra riksintresseområdena för vindkraft mer träffsäkra togs därför RI friluftsliv bort. Detta kan givetvis ifrågasättas eftersom riksintressen ska vägas mot varandra i prövning. Vi tar gärna emot synpunkter på om någon avvägning varit för hård på förhand.*

Fråga: Hur motiverar energimyndigheten att riksintresse friluftsliv ska utgöra undantag och att det generellt anses oförenligt med energiproduktion för vindbruk?

Svar: *I dagsläget finns en låg andel vindkraftverk etablerade inom områden för riksintresse friluftsliv. För att göra riksintresseområdena mer träffsäkra togs därför RI friluftsliv bort. Detta kan givetvis ifrågasättas eftersom riksintressen ska vägas mot varandra i prövning. Vi tar gärna emot synpunkter på om någon avvägning varit för hård på förhand.*

Fråga: Varför gör ni en slags "avvägning" mot vissa andra riksintresseanspråk gällande vindresursen? Det är ju inte riksintressemyndighetens roll, utan följande prövningars roll.

Svar: *Vi har gjort vissa avvägningar på förhand eftersom vi vill öka träffsäkerheten i*

att områdena ska kunna bli byggda. I första hand har vi försökt utesluta riksintresseanspråk som fysiskt hindrar utbyggnad eller som har ett starkare skydd. Vi tar gärna emot synpunkter på om någon avvägning varit för hård på förhand.

Fråga: Vilka funktioner finns på Energimyndigheten och ansvarig avdelning för samrådet, för att bedöma förekommande biologiska värden som skyddsvärda fåglar enligt Fågeldirektivet bilaga 1, amfibier och fladdermöss vilka finns i vissa utpekade områden och som kommer vara en del i värdebeskrivningar som inkommer till samrådet?

Svar: *Arter påverkar inte riksintresseanspråken annat än genom att naturreservat och Natura 2000 områden har undantagits. Arter hanteras i tillståndsprövningen av enskilda projekt.*

Fråga: Hur kommer förekomst, i riksintresseanspråk för landbaserad vindkraft, av av skyddsvärda fåglar med en högre koncentration av arter som omfattas av EU:s fågeldirektiv bilaga 1, 67 st. arter bl.a smålom, storlom, tjäder, storspov, tofsvipa nattskär mfl och t.ex flyttstråk för sångsvan som omfattas av Bonnkonventionen påverka det slutgiltiga urvalet av områden

Svar: *Arter påverkar inte riksintresseanspråken annat än genom att naturreservat och Natura 2000 områden har undantagits. Arter hanteras i tillståndsprövningen av enskilda projekt.*

Fråga: Hur har man resonerat gällande kulturmiljövärden som kan komma att beröras av utpekade områden? Har de värderats och rangordnats av er på något sätt?

Svar: *Kulturreseptat finns inte med i våra områden eftersom de ofta är bebyggda och utgör avgränsade områden. I övrigt har ingen avvägning gjorts på förhand utan det görs i det fall det blir en faktisk tillståndsprövning.*

Fråga: Hur hanteras områden där underlagen för fornlämningar och kulturmiljöer är bristfälliga eller ofullständiga vid bedömningen av riksintressen för vindkraft?

Länsstyrelsen Gävleborg har till exempel meddelat att länet till stora delar är bristfälligt fornminnesinventerat, särskilt i utmarker mellan historiska socknar där skogsfinnar haft en stark närvaro genom åren.

Svar: *I den ingående analysen för riksintresseanspråken utesluts områden som bedöms svåra att förena med vindkraft och som finns sammanställda i nationella kartunderlag. Motstående intressen som inte uteslutits på förhand hanteras vid tillståndsprövning om en vindkraftsprojektör vill söka tillstånd där.*

Fråga: Varför har inte riksintresseområden för naturvård och kulturmiljövård undantagits?

Svar: *I vissa fall är det möjligt att finna samexistens alternativt att det görs en avvägning i prövning att ett intresse ska gå före det andra. Därför har inte dessa områden undantagits på förhand.*

Fråga: Hur säkerställer Energimyndigheten att kulturmiljöer och kulturarv kopplade till nationella minoriteter beaktas på ett tillräckligt sätt när nya riksintressen för vindbruk tas fram?

Svar: *Kulturmiljöer och kulturarv kopplade till nationella minoriteter har inte uteslutits från riksintresseanspråken på förhand. Lämna gärna in underlag i samrådet som skulle kunna vara aktuella för analysen.*

Fråga: Har rennäringensintresset beaktats?

Svar: *Riksintresse rennäring har inte uteslutits på förhand. I vissa fall är det möjligt*

att finna samexistens alternativt att det görs en avvägning i prövning att ett intresse ska gå före det andra. Därför har inte detta intresse vägts in på förhand. Lämna gärna in underlag i samrådet som skulle kunna vara aktuella för analysen.

Fråga: Förtydliga gärna vilka av Försvarsmaktens riksintressen på land som har tagits bort ur analysen? Just nu är fler anspråk inom påverkansområden.

Svar: *En fullständig förteckning finns i vår metodbeskrivning [Metod och resultat – Riksintresseanspråk för land- och havsbaserad vindkraft](#). Vi vill inte utesluta områden där det kan finnas möjligheter till samexistens.*

Fråga: Varför har inte försvarets påverkansområden filtrerats bort?

Svar: *Vi vill inte exkludera områden där det kan finnas möjligheter till samexistens.*

Fråga: Har Försvarsmakten lämnat synpunkter redan?

Svar: *Nej.*

Fråga: Ludvika Flygplats omges av området "Land_Nytt_494", det kommer omöjliggöra flygning från flygplatsen om detta område bebyggs med vindkraft. Har det inte tagits hänsyn till befintliga flygplatser när förslaget för riksintresseanspråk tagits fram?

Svar: *De markanvändningar som exkluderats kopplat till flygplatser är Trafikverkets riksintresse för flygplats samt riksintresse för flyghinder och influensområde. Även det som anges som flygplatsområde ska vara exkluderat. Vi utgår från att övriga myndigheter har uppdaterad information avseende sin geodata.*

Fråga: Hur (om alls) beaktas konsekvenser för annan verksamhet vid utpekande av RI? Detta gäller för verksamhet där det råder konkurrens/intressekonflikt om ytan med RI vindenergi, men som kanske inte är RI just där.

Svar: *Riksintresseanspråk är ett planeringsunderlag som kommunerna tar ställning till i sin översiktsplanering. Där ska de väga olika intressen gentemot varandra. I övrigt beaktas inte konsekvenser för annan verksamhet.*

Fråga: Hur beaktas risk för liv och hälsa samt miljö?

Svar: *Riksintresseanspråken orsakar ingen risk för liv, hälsa och miljö. Om det byggs vindkraft inom områdena sker en vanlig tillståndsprövning.*

Fråga: Hur tänker ni kring hänsyn till kommunala dricksvatten?

Svar: *Kommunerna visar i sin översiktsplanering hur de avser att tillgodose riksintresseanspråk. Om det finns någon konflikt mellan anspråken och dricksvattnet, kommer kommunen att lyfta det i översiktsplanen eller redan nu i samrådet.*

2 Havsbaserad vindkraft

Fråga: I bedömningen om avstånd till elnät avseende den havsbaserade vindkraften - har ni tagit hänsyn till SVKs utbyggnadsplaner?

Svar: *Nej.*

Fråga: Görs det någon konsekvensanalys av RI-anspråken i havet utifrån påverkan på annan befintlig verksamhet? Eller görs detta först i en tillståndsprövning?

Svar: *Det görs ingen sådan konsekvensanalys vid utpekande av riksintresseanspråk utan först vid en tillståndsprövning av ett faktiskt projekt.*

Fråga: I dagsläget har inte alla vindkraftparker i Östersjön avslagits, endast södra delen. Har Energimyndigheten annan info?

Svar: *Energimyndigheten har ingen annan info.*

Fråga: Hur kan parametrarna för utpekande av områden i havet utvecklas för att inkludera projekt som fått grönt ljus av centrala myndigheter (så som Länsstyrelse och Försvarsmakt), men som med nuvarande parametrar inte inkluderas i EMs förslag till riksintresseområden?

Svar: *De områden som inte kommit med i analysen har antingen för låg vindhastighet, för stort djup eller ligger för långt ut i havet.*

Fråga: Några av områdena ligger väldigt nära land, kring 6-8km. Hur är det möjligt att ni föreslår sådana områden med tanke på den stora negativa påverkan som havsbaserad VK medför på djur, natur och livskvalitet för människor som bor längs kusten? Är det verkligen hållbart?

Svar: *Den havsbaserade vindkraften har fördelen att kunna etableras längre från människor än på land. Om det blir aktuellt med projekt i dessa områden sker en miljöprövning som tar både djur, natur och människor i beaktan.*

Fråga: Vad är anledningen till att vindhastighet har viktats lägre i den havsbaserade analysen än vad den gör i underlagsrapporten som analysen gör sin avstamp ifrån

Svar: *En lägre viktning av vinden gav områden som fördelade sig mer jämnt över havsbassängerna.*

Fråga: Hur tolkar ni ”avstånd till havsplanernas inre gräns” avseende havsbaserad vind?

Svar: *Havsplanernas inre gräns är 1 nautisk mil från baslinjen. Detta är den avgränsning som används i Havsplanerna och som därför också användes i Energimyndighetens arbete med att ta fram förslag på energiutvinningsområden till havsplanerna.*

2.1 Gemensamt svar angående nya havsplaner

Nedanför följer flertalet frågor angående de nya förslagen till Havsplaner, där svaret till alla frågorna presenteras på slutet.

Fråga: Angående havsbaserat; varför har det inte tagits hänsyn till resultatet av havsplanernas process? Slutversionen av havsplanerna har genomgått samråd och granskning samt avvägt mot andra intressen.

Fråga: Vid utpekande av riksintresseområden för havsbaserad vindkraft, vore det inte lämpligt att dessa ytor stämde överens med den nationella havsplan som nu föreslås?

Fråga: HAV myndigheten gör också vindkraftplaner. Hur koordineras de olika planerna i totalsammanfattning

Fråga: Vad gäller vindkraft till havs, hur förhåller sig ert förslag till de områden som utpekats i de nya havsplanerna?

Fråga: Varför inte följa förslagen på E områden till havs där HaV skickat in dessa till regeringen för beslut under 2025? De utgick från era tidiga underlag till havsplanen (2023) men har sen genomgått samråd, granskning och avvägningar däremellan och härigenom förfinats...tänker framförallt då ni haft med vissa avvägningar för RI landbaserad vindkraft

Fråga: Hur har ni tagit ställning till de planer som havs myndigheten redan har tagit fram? ser ut som att ni har tagit in områden som redan har utesluttits i havsplanerna

Fråga: Hej hej, jag undrar vad anledningen är till att områden för havsbaserad vindkraft är baserade på de områden som togs fram i underlagsrapporten till havsplaneringsrapporten och inte tar hänsyn till exempel till godkända och avslagna projekt?

Fråga: Vad är anledningen till att Energimyndigheten använder gamla kartor (2022?) över ert förslag till riksintressen, istället för riksintresseområden som tagits fram i aktuellt förslag till nya havsplaner? Planer som varit utsatta för ett omfattande samråd och där energimyndigheten deltagit i tätt samarbete med Havs- och vattenmyndigheten.

Svar: Ett färdigt förslag till havsplaner lämnades av Havs- och vattenmyndigheten (HaV) till regeringen den 20 januari 2025. Det är sedan regeringen som ska ta beslut om det slutgiltiga förslaget. Havsplanerna visar bland andra intressen också hur energiintresset bör tillgodoses, både vad gäller områden av riksintresse och de energiutvinningsområden som redovisades 2023 efter att ha arbetats fram av Energimyndigheten och nio andra myndigheter¹. För vissa av dessa områden anger havsplanerna en annan användning än energi. Det beror på att användningarna bedöms oförenliga och att den andra användningen ges företräde enligt havsplanernas vägledning.

Energimyndighetens nya riksintresseanspråk har tagits fram utifrån en viktning för att få ut de bästa områdena (ur perspektivet att bygga vindkraft) av de energiutvinningsområden som arbetades fram av Energimyndigheten och de nio andra myndigheterna. Det är samma ingående energiutvinningsområden som HaV har utgått ifrån i havsplaneringen men de har gjort andra avvägningar eftersom de också ska ta andra intressen i beaktan.

¹ | [Energimyndigheten](#)

Ett exempel där Energimyndigheten inte har delat HaVs avvägning på förhand illustreras genom Energimyndighetens utpekande av flera riksintresseanspråk i Östersjön där havsplanerna endast har tre områden varav två har vindkraftsparker på plats och det tredje har fått tillstånd. Ett riksintresseutpekande med ytterligare områden där löser inte säkerhetsutmaningen men tanken är att riksintresseutpekandet ska vara aktuellt även på längre sikt när situationen är annorlunda. Dessutom ser Energimyndigheten ett värde i att det förs dialog mellan Försvarmakten och vindkraftsbranschen för att hitta tekniska lösningar där vindkraftverken inte stör försvarsförmågan utan snarare bidrar till att upprätthålla den.

3 Depåer och energihamnar

Fråga: Kan ni förtydliga kriterierna i utpekandet för depåerna?

Svar: *Nej, i sektorsbeskrivning finns kriterierna beskrivna, inget utförligare text kommer att tas fram.*

Fråga: Omfattas även fossilfritt flytande drivmedel som kan produceras i Sverige/Europa??

Svar: *Ja, riksintresseutpekandet omfattar infrastruktur som behövs för distribution och lagring av biodrivmedel. På en del depåer hanteras stora mängder biodrivmedel idag.*

Fråga: För energihamnar/depåer skriver ni i vilka kommuner riksintresseområdena är. Gör ni ingen mer detaljerad geografisk precisering i remissmaterialet än på kommunnivå?

Svar: *I samband med remissen så finns ingen detaljerad geografisk precisering. Efter att remisstiden har gått ut kommer mer detaljerade kartor att tas fram i samarbete med MSB. Om beslut tas för ett riksintresseutpekande så kommer det att finnas med en karta i beslutsunderlaget för respektive depå och energihamn. Idag går det inte att säga om kartorna kommer att beläggas med sekretess.*

4 Om samrådet

Fråga: Så det är ok för kommuner att skicka in synpunkter direkt till er?

Svar: *Vi ser gärna att kommunerna skickar sina förslag till länsstyrelserna så att de kan sammanställa kommunernas synpunkter. Om det inte är möjligt så får kommunerna skicka dem direkt till oss.*

Fråga: utöver fördelningen över landet, finns det andra aspekter där EM ser särskilt behov av synpunkter?

Svar: *Vi tar gärna emot synpunkter på hur man kan tillgodose behov av elproduktion, hur man kan ta hänsyn till nätkapacitet, våra på förhand uteslutna markområden, möjligheten att peka ut markområden där det står vindkraftverk som kan generationsväxlas, kriterierna i sig och metoden i sig.*

Fråga: Vem kommer kunna överklaga beslutet om utpekad riksintresse i en kommun? Kommer privata mark/fastighetsägare som påverkas kraftigt till det negativa kunna överklaga utpekandet/den metod som använts för utpekandet och/eller lämna in kompletterande information varför det inte ska var utpekad? Kan kommuner överklaga?

Svar: *Kommunerna kan via länsstyrelsen föra dialog med riksintressemyndigheter kring riksintresseanspråkens lämplighet. Se även svar på frågan nedan.*

Fråga: Vem kommer kunna överklaga beslutet om utpekad riksintresse i en kommun?

Svar: *Så här skriver Boverket: "När riksintressemyndigheterna fattar beslut om att peka ut ett område som riksintresse, så är det den myndighetens bedömning, men inget rättsverkande beslut om att det faktiskt är ett riksintresse. För att markera detta används ofta begreppet riksintresseanspråk. När kommunen redovisar riksintresseanspråken i en översiktsplan så påverkar det inte riksintressenas rättsliga status, de är fortfarande anspråk.*

Det är först när någon myndighet fattar ett beslut enligt någon av de tolv lagar som ska tillämpa bestämmelserna om riksintressen, som det avgörs att ett visst område är av riksintresse. Vid ett överklagande har en sakägare sedan möjlighet att ifrågasätta områdets status av riksintresse."

Se: [Riksintresseanspråk enligt 3 kap MB - PBL kunskapsbanken - Boverket](#)

Fråga: Kan det komma att bli ett andra samråd, exempelvis om större justeringar genomförs till följd av inkomna synpunkter inom ramen för nu aktuellt samråd?

Svar: *Det skulle kunna bli aktuellt.*

Fråga: Hur kommer EM hantera synpunkter som kommer in kring enskilda områden som är med eller inte med? Kommer ni kunna ta hänsyn till synpunkter på förutsättningar för enskilda områden eller blir det bara aktuellt med förändringar på en generell nivå map kriterierna?

Svar: *Vi kommer att beakta alla synpunkter även kring enskilda områden men kan i dagsläget inte säga huruvida det kommer göras manuella justeringar eller om det måste fångas upp i nationella kartlager. Det beror på vilken typ av synpunkt det rör sig om och hur generell synpunkten är för andra områden.*

5 Vidare arbete

Fråga: Kommer ni bemöta synpunkterna i en samrådsredogörelse?

Svar: *Vi kommer att bemöta synpunkterna i en samrådsredogörelse, men det kommer inte vara möjligt att möta varje enskild synpunkt utan möjligen mer i stora drag.*

Fråga: Hur kommer ni arbeta med att bevaka riksintressena för vindkraft efter utpekandet har skett?

Svar: *Vi bevakar riksintressena genom att ta emot kommunernas översiktsplaner på remiss.*

Fråga: Om jag förstod presentationen rätt så kvarstår alltså möjligheter för kommunala veton rörande etablerande av vindkraftsparker?

Svar: *Ja.*

Fråga: Så värdebeskrivningarna kommer alltså sen, efter samrådet?

Svar: *Vi arbetar med värdebeskrivningar parallellt med samrådet. Boverkets vägledning säger inte att värdebeskrivningarna måste samrådas. Därmed är det troligt att de kommer redovisas först i samband med beslutet. Vi planerar att ha dialog med länsstyrelserna om värdebeskrivningarna innan dess.*

Fråga: Värdebeskrivningar för vindkraft, när kommer dessa?

Svar: *Se svar ovan.*

Fråga: Kommer (större) solcellsparker innefattas i något riksintresse?

Svar: *Vi ser i dagsläget inte ett behov av att peka ut riksintresseanspråk för solcellsparker.*

Fråga: Det står inte i förslaget hur riksintresset kring energiförsörjningen kan komma ha för anspråk kopplat till markanvändning är detta någonting som kommer preciseras i ett nästa steg?

Svar: *Vi har pekat ut riksintresseanspråkens markanvändning i kartor. Beskrivningar kring möjlig negativ eller positiv påverkan från annan markanvändning på riksintresseanspråken kommer att göras i värdebeskrivningarna.*